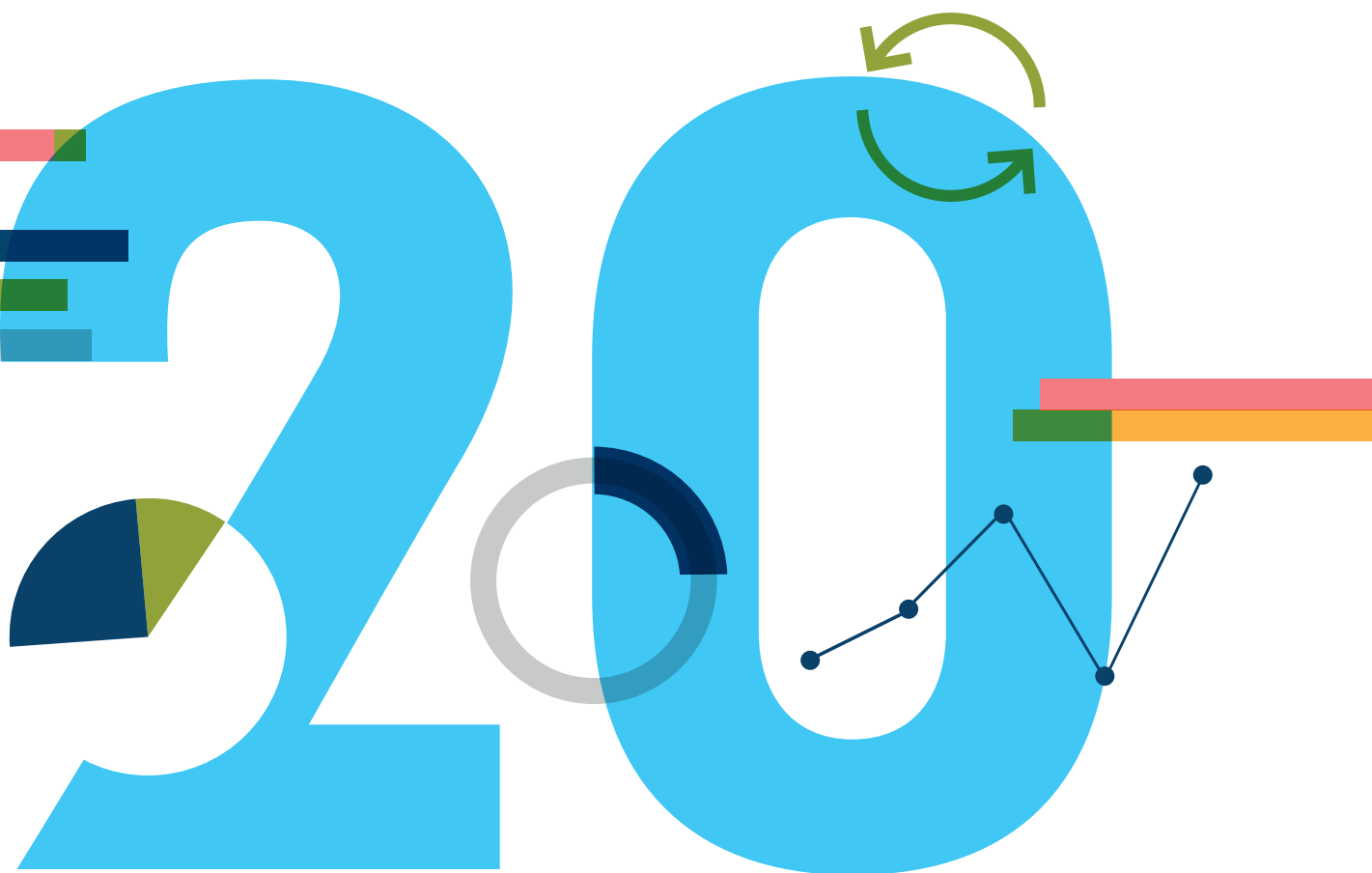

סיכום פעילות

מיחזור אלקטרוניקה בישראל

תוכן עניינים

04	ותודה שמיחזרתם מאי שלום שמחון, יו"ר, תאגיד מאי
06	אנו מסיימים את שנת 2016 בתחושת סיפוק וגאווה דן הלמן, מנכ"ל משותף, תאגיד מאי
12	הציבור חכם, הציבור ממחזר אמנון שחרור, מנכ"ל משותף, תאגיד מאי
18	המהפכה הסביבתית הבאה כבר כאן מלכיאל רחמים, מנהל תחום רשויות, תאגיד מאי
22	מנגנוני רכש סביבתיים בארגונכם למען עתיד ילדינו עו"ד אורטל בוארון, עוזרת מנכ"ל, תאגיד מאי
26	התחרות על איסוף פסולת בשירות הרשויות אמנון שחרור ומלכיאל רחמים
30	כך נראתה 2016
32	מה שטוב לסביבה, טוב גם לחברה

ותודה שמיחזרתם, מאי

אני מבקש להודות לכל היבואנים, היצרנים, המשווקים של ציוד חשמלי ואלקטרוני והחברות במשק שנרתמו יחד איתנו למען מטרה ראויה זו - בין אם במימון התהליך כיבואנים ויצרנים ובין אם באפשרות ההנגשה לציבור כמשווקים. אני רוצה להודות למגזר העסקי שהחל להפנים את התהליך החשוב הזה ומסר את הפסולת האלקטרונית שלו לידיה של מאי וסייע באופן משמעותי וקריטי להשגת המטרה אשר לשמה הוקמה מאי.

איכות חיים ושמידה על הסביבה שזורים זה בזה בחיים של כולנו. אנו מגלים מידי יום, יותר ויותר, את ההשפעות הבריאותיות של מזהמי הסביבה. החל מאסון אקולוגי ברותם אמפרט בדרום דרך זיהום האוויר מכלי האמוניה במפרץ חיפה וכלה במיחזור בקבוקים, אריזות, שקיות ופסולת אלקטרונית וסוללות. איכות הסביבה תופס ובצדק חלק חשוב בחיינו.

זה כחצי עשור מסתערת על מדינת ישראל המהפכה הסביבתית. מונחים כגון הפרדה במקור, מיחזור, השבה, אוויר נקי, איכות הסביבה, הפנמת עלויות ואחריות יצרן מורחבת, הפכו שכיחים בפינו, מסתערים עלינו מכל עבר - ומשפיעים על מרקם החיים של כל אחד ואחד מאיתנו.

מהפכת המיחזור בישראל לוקחת זמן, זו מהפכה איטית אך שיטתית. יש לה השפעות חיוביות עלינו כתושבים. חלק מהן מורגשות באופן מיידי, כגון פינוי מוצרים ישנים מהבתים וחלק מהן התהליך ייקח יותר זמן. לכם כציבור יש תפקיד חשוב והכרחי בתהליך. אנו במאי משקיעים מאמץ גדול לפריסת מיכלי איסוף ולהנגשת מיכלי האיסוף וקוראים לכם לבוא ולהשליך הפסולת מבחינה סביבתית מיחזור הינו הפתרון הטוב ביותר, כאשר שריפת פסולת לצורך הפקת אנרגיה הינה פעולה משלימה.

אני קורא לכולם -

יבואנים, יצרנים, משווקים,
רשויות מקומיות ותושבים יקרים:
התהליך רק החל, בואו להוביל איתנו
את המהפכה הסביבתית של ישראל!

שלכם,
שלום שמחון,
יו"ר תאגיד מאי

אנו מסיימים את שנת 2016 בתחושת סיפוק וגאווה

דן הלמן, מנכ"ל משותף, תאגיד מאי

מאי אספה עבור היבואנים והיצרנים כ-
16,000 טון פסולת ציוד חשמלי, אלקטרוני
וסוללות, העבירה למיחזור מוכר כ- 17,350 טון
ועמדה לא רב ביעדי המיחזור ליבואנים והיצרנים
החברים בתאגיד.

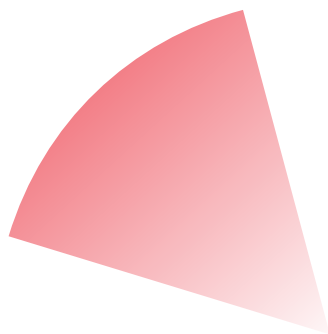

x

+

x

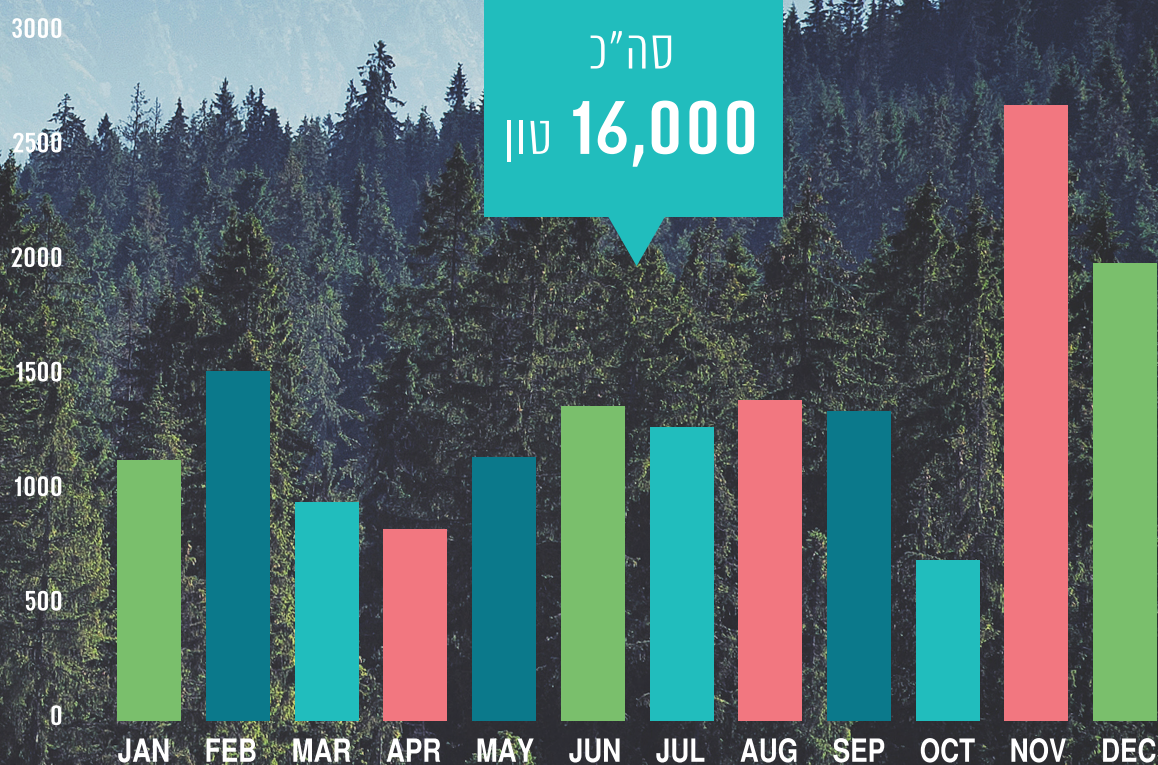
x

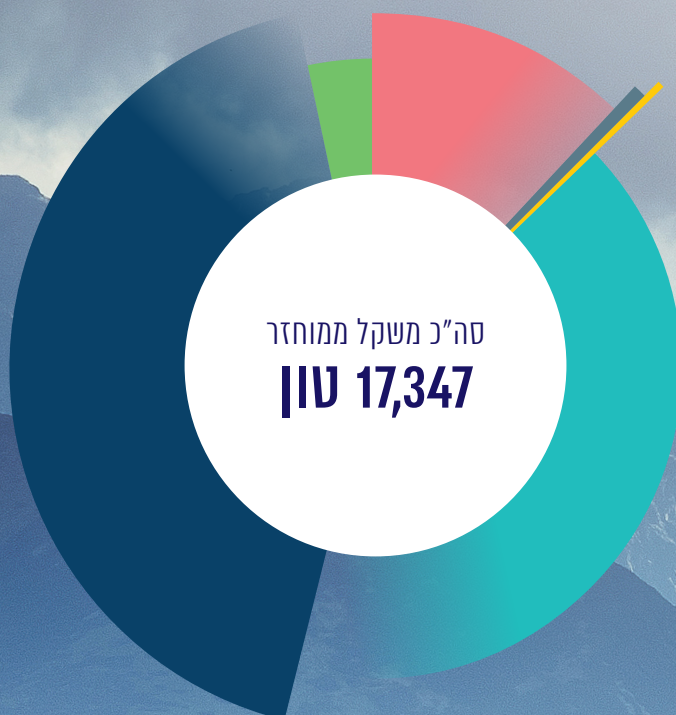
2016 הייתה שנת פעילות שלישית של תאגיד מאי. בשנה זו הגדיל התאגיד את נתח השוק שלו וביסס את מעמדו כגוף היישום המוכר לפסולת אלקטרונית הגדול במדינה, אשר משרת 100 יבואנים בהיקף מכירות שנתי של כ- 67,000 טון ציוד חשמלי, אלקטרוני וסוללות.

יעדי המיחזור שנקבעו בחוק לשנת 2016 עמדו על 25% ממשקל הציוד שמכרו היבואנים והיצרנים החברים בתאגיד. אנו שמחים וגאים לדווח כי על בסיס הדוחות המבוקרים אשר הוגשו למשרד להגנת הסביבה, מאי אספה עבור היבואנים והיצרנים כ- 16,000 טון פסולת ציוד חשמלי, אלקטרוני וסוללות, העבירה למיחזור מוכר כ- 17,350 טון ועמדה ביעדי היבואנים והיצרנים החברים בתאגיד ללא רבב.

גרף איסוף פסולת אלקטרונית לפי חודשים

גרף מיחזור פסולת אלקטרונית לפי קבוצות החוק

מוצרי חשמל גדולים	7,133.82	מוצרי חימום וקרור	2,118.80
מוצרי חשמל קטנים	7,434.69	מסכים	92.75
מחשבים וציוד	533.27	נורות וגופי תאורה	33.62

סה"כ משקל בטון 17,346.95

במהלך שנת 2016 החל המשרד להגנת הסביבה לבצע פעולות אכיפה הקשורות לחוק לטיפול סביבתי בציוד חשמלי, אלקטרוני וסוללות. בין היתר, הוציא מכתבי התרעה כנגד יבואנים שטרם התקשרו עם גוף יישום מוכר, הוציא מכתב לגופי היישום האוסר על איסוף פסולת ניטראלית וזאת על מנת להביא לאיסוף ומיחזור תקין של פסולת אשר נאספה בהתאם לחוק, קיים פגישות עם גופי היישום וחייב את משרד הביטחון והגופים הכפופים לו להתקשר עם גוף יישום מוכר.

לצערנו בשנים האחרונות מהלכי ההסברה פחתו ותשתית האיסוף ברשויות נפגמה. מאי נכנסה לוואקום אשר החל להיווצר ובמימונה החלנו לראות תהליך מבורך של איסוף סוללות מהציבור במרחב העירוני.

בשנת 2016 המשכנו במאמצים של איסוף ומיחזור סוללות. חלק ניכר מאיסוף הסוללות בקטגוריה "אחר" מקורה במשקי הבית. בשנים עברו ניהלו הרשויות והמשרד להגנת הסביבה מערכי הסברה ואיסוף של סוללות לתושבים עד לשנת 2014.

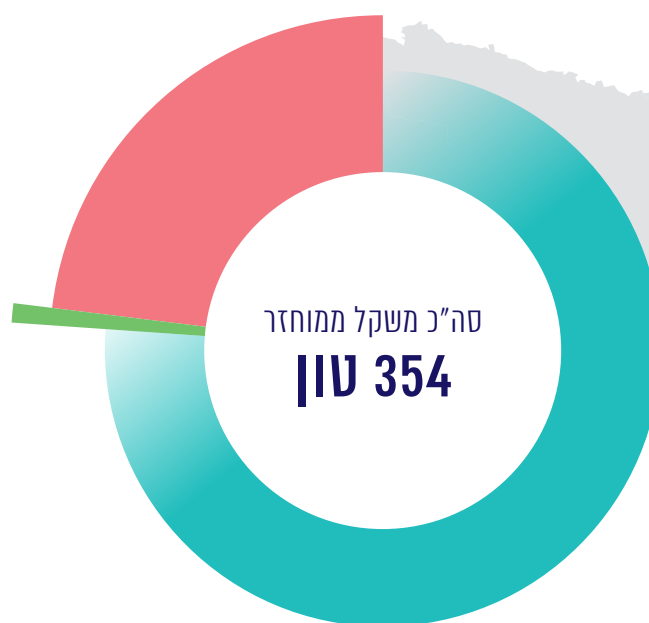
אנו גאים בשליחת 270 טון מצברי עופרת למיחזור במפעל הקורנס שבדרום ובייצוא של כ - 83 טון סוללות המהוות סיכון סביבתי למפעלי התכה ומיחזור באירופה.

אנו מסיימים את שנת 2016 בתחושת סיפוק וגאווה

- במהלך שנת 2016 מימנה מאי הבאתה של פסולת למיחזור ממאות חברות ובתי עסק מכל רחבי ישראל.
- במהלך שנת 2016 מאי המשיכה בפריסת מאות מיכלי איסוף בקרב המשווקים. מאי שירתה 80 משווקים שלהם כ-1,700 מוקדי איסוף בפריסה ארצית.
- בשנת 2016 מימנה מאי באמצעות היבואנים והיצרנים החברים בתאגיד פינוי של כ- 50,500 מוצרים מבתי התושבים במעמד מסירה של מוצר חדש - פי 3 מאשר בשנת 2015. בכך נחסכו לציבור הישראלי כ- 5 מיליון ₪.

2016

גרף מיחזור סוללות

סוללות ומצברים המכילים עופרת 270.48

סוללות המכילות ניקל-קדיום 2.61

סוללות אחרות (כגון אלקליין) 81.23

בשנת 2016 נתנה מאי שירות איסוף פסולת לתושבי תל אביב, רמת גן, שהם וראשון לציון והיא מובילה גם בתחום זה בישראל.

בשנת 2017, ממשיכה מאי בהובלת השוק בכל הפרמטרים בהתאם לחוק והמשך פריסה של מכלים לאיסוף פסולת במרחב הציבורי בין אם בקרב חנויות המשווקים ובין אם במוסדות של הרשות המקומית.

הציבור חכם, הציבור ממחזר

אמנון שחרור, מנכ"ל משותף, תאגיד מאי

המודעות בקרב הציבור לזכויותיו בהחזרת מוצר
ישן עולה מדרגה

לאור השאלות הרבות בסוגיה המורכבת בפינוי פסולת מהבתים, פרסמה מאי נוהל סדור הנשען על החקיקה בארץ והפרקטיקה הנהוגה בעולם עוד בשנת 2015. אנו שמחים כי ערב ראש השנה התשע"ח (אוגוסט 2017), פרסם המשרד להגנת הסביבה נוהל ממשלתי להסדרת הפינוי מהבתים הנשען על הנוהל של מאי שפורסם לציבור עוד בשנת 2015.

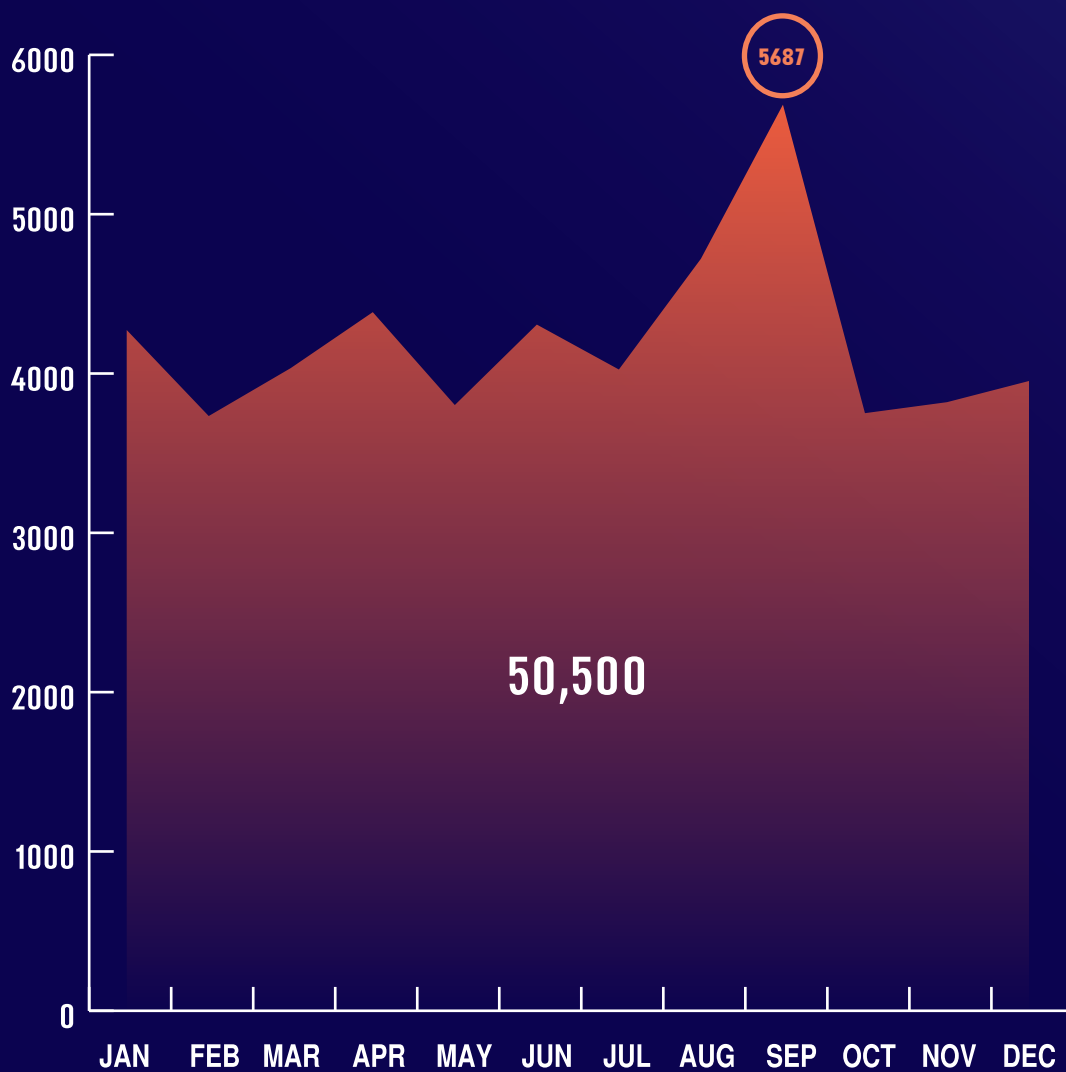
השקענו בשנתיים האחרונות מאמצים רבים, כולל בפרסום לציבור, לאיסוף פסולת ציוד מוצרי חשמל גדולים (מוצרים לבנים) מבתי התושבים כי אנו רואים בכך ערך ממשי לא רק לסביבה כי אם גם למשקי הבית בישראל. אנו שמחים לגידול המתמיד באיסוף הציוד הישן והבאתו למיחזור מוכר.

עם כניסת החוק לטיפול סביבתי בפסולת אלקטרונית וחשמלית וסוללות לתוקף חלה על המשווקים בישראל, החובה, לאפשר ללקוחותיהם במעמד מכירת המוצר החשמלי או במועד אספקת המוצר, הן בבית העסק והן בבית הלקוח מסירת מוצר חשמלי ישן למיחזור ללא תשלום או כל תמורה אחרת מצד הלקוח. מיום כניסת החוק לתוקף תאגיד מאי פועל למען יישום מיטבי של החוק למען המשווקים כאשר איכות השירות ללקוח של המשווק הינה תמיד לעיני התאגיד.

מאי מאפשרת ללקוחות מענה מקיף של החוק במימון פינויים מבתי לקוחות ומתן פתרון לוגיסטי לכל המובילים שעובדים עם המשווקים. ייחודה של מאי הינו במתן מענה לוגיסטי ופתרון הוליסטי לא רק לתהליכי עבודה מול מרכזים לוגיסטיים כי אם גם מול מובילים של חנויות ישירות או רשתות עצמאיות תוך ניהול סדור ומבוקר של התהליך.

במהלך שנת 2016 פונו על ידנו במימון מאי מבתי הלקוח בישראל מעל ל **50,500** מוצרי חשמל ישנים כגון מקררים, מכונות כביסה, תנורים ועוד. אנו מתעדים להשקיע מאמצים בערוץ איסוף זה גם בשנים הבאות.

איסוף מוצרים בפינוי מהבית ביחידות

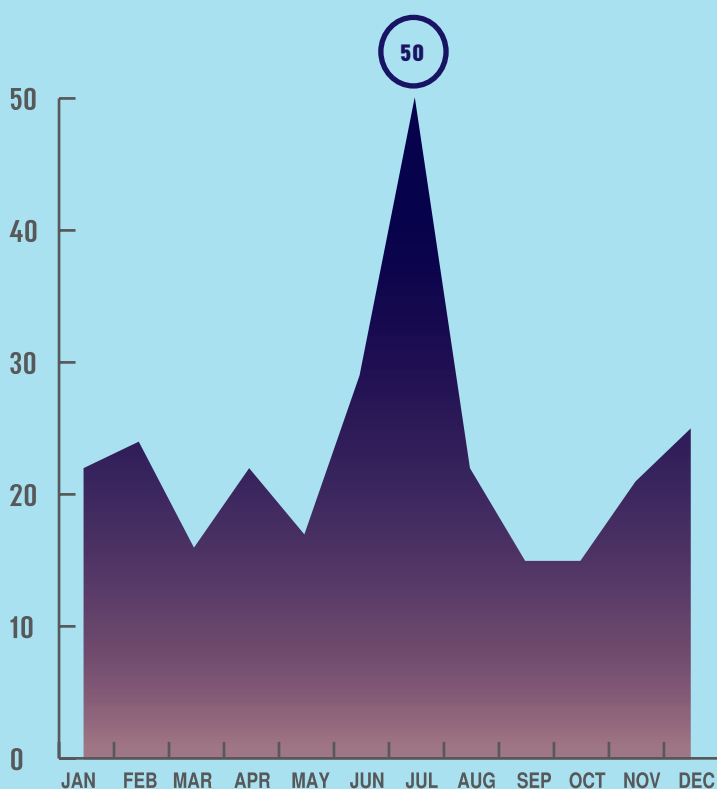

השלב הבא - איסוף פסולת ציוד ישן: "איפה לזרוק את הקומקום?"

מאי הציבה פחי מיחזור תיקניים לפסולת אלקטרונית וסוללות במעל ל 1,700 חנויות ונותנת מענה מהיר ויעיל בפינוי פסולת שהציבור מביא לסניפי המשווקים מדין ועד אילת. אמנם החוק אינו מחייב משווקים לקבל פסולת בחנויות אלא במעמד רכישה של מוצר חדש אך ישנם משווקים רבים אשר חרטו על דגלם שירות ללקוחותיהם ומאפשרים החזרת פסולת תמיד וזאת כחלק מתפיסת איכות השירות עבור הקהל הרחב והמשווקים עימם אנו עובדים. אנו במאי שמחים להירתם יחד איתם למסע למען הסביבה ומאפשרים פינוי מהיר של הפסולת מבלי לפגוע בפעילות העסקית השוטפת בבית העסק.

בשנת 2016 פונו כ- 280 מיכלי איסוף פסולת אלקטרונית מעשרות סניפים שונים מתוך פריסה של כ-1,700 חנויות משווקים בישראל. זאת אמנם רק ההת-חלה אבל אנו רואים בכך חשיבות רבה למתן שירות לתושב ולמנגנון איסוף הפסולת העתידי. אנו קוראים לציבור ולמשווקים, המשיכו והגדילו את הפעילות המבורכת הזו. אנו במאי נשקיע את מירב המאמצים על מנת לאפשר נוחות בהשלכת הפסולת ומהירות באיסוף על מנת לא לפגוע במהלך העסקים השוטף שלכם.

פסולת אלקטרונית וסוללות מסניפי המשווקים

אציין כי היתה זו דרך רצופה עליות ומורדות

גודל המשימה הלוגיסטית והשירותית מול הלקוחות איננה זניחה במיוחד לאור השונות בין המש" ווקים השונים והפריסה הארצית הרחבה. אך אנו במאי כגוף היישום המוכר הגדול במדינה יש לנו חובת הוכחה למתן מענה מקצועי ומהיר לבעיות.

כתוצאה ממאמץ משותף של המשווקים ומאי להגדלת המודעות בקרב הציבור לאיסוף ומחזור פסולת אלקטרונית באמצעותנו, לשיפור השרות ולייעול תהליכי העבודה, אנו רואים משנה לשנה גידול במעורבות של הציבור ובמשקל הצידוד הישן אשר מועבר באמצעותנו למיחזור תקין למען הסביבה והציבור.

המהפכה הסביבתית הבאה כבר כאן

מלכיאל רחמים, מנהל תחום רשויות, תאגיד מאי

אנו רואים כיום היענות של הרשויות
להצטרף למהפכה הסביבתית הבאה של ישראל
באמצעות מאי

בראשית התקשרותה של מאי עם הרשות לאיסוף פסולת אלק-
טרונית חשמלית וסוללות בתחומה, מאי שמה לה דגש במימון
תהליך האיסוף מהציבור תוך מתן סיוע מקצועי לרשות על פי
בקשתה. יש לזכור כי כל רשות מכירה הכי טוב את תושביה
ואת דרכי ההתקשרות מולם וכל רשות הינה שונה מרעותה.

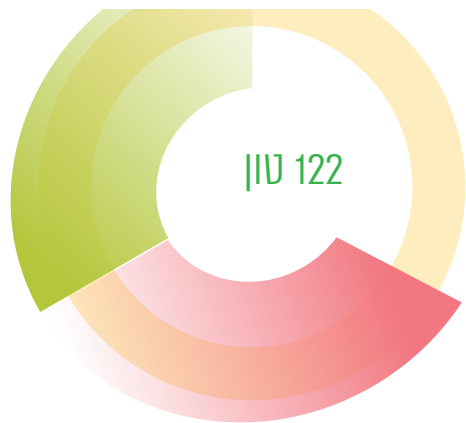
בכל רשות אשר מתקשרת עם מאי ניתן למצוא מרכזי איסוף
המכילים מיכלי איסוף הן של סוללות והן של פסולת אלקטרו-
נית וחשמלית וכן מוקדי איסוף לסוללות ופסולת אלקטרונית
קלה במוסדות הרשות ובבתי עסק מובילים בתחומי הרשות.
זאת מתוך רצון להנגיש באופן מירבי כמה שיותר את מי-
כלי האיסוף לתושב ובכך להגדיל את כמות אמצעי האיסוף
הממוצעת לתושב וכן להביא להקטנת הנזק הסביבתי הפוט-
נציאלי שעשוי להיגרם מטיפול לא ראוי בפסולת אלקטרונית,
חשמלית וסוללות.

במהלך שנת 2016 תאגיד מאי סיפק שירותי מימון עלויות,
איסוף והפרדה של פסולת אלקטרונית, חשמלית וסוללות לר-
שויות בהיקף של כ- 1,000,000 תושבים. ביניהם, תושבי רמת
גן, שהם, תל אביב, מודיעין וכפר ורדים.

תאגיד מאי זוכה בכל שנות פעילותו לשיתוף
פעולה והירתמות רבה של עובדי הרשויות ביישום
החוק לטיפול סביבתי בצידוד חשמלי, אלקטרוני
וסוללות, לרבות בהקמת מרכזי איסוף עירוניים,
הקמת מוקדי איסוף בתחומי הרשויות, איסוף
הפסולת ממוקדי האיסוף ופרסום בקרב
הציבור על אפשרויות האיסוף של הפסולת
האלקטרונית לצורך מיחזור.

מאי צפויה עד לסוף שנת 2017 לתת שירות לכ- 2 מיליון תושבים מכל רחבי הארץ

אנו רואים כיום היענות של הרשויות להצטרף למהפכה הסביבתית הבאה של ישראל באמצעות מאי.
מאי בימים אלה החלה בתהליכי עבודה ראשוניים עם רשויות נוספות: ירוחם, הר אדר, הרצליה, חולון,
ראשון לציון, עפולה ועוד רבות וטובות.

שנת 2016 מסתיימת עם הישגים בולטים -

- מאי גוף היישום המוכר המוביל בישראל עם ניסיון בשירותי מימון עלויות, איסוף והפרדה של פסולת אלקטרונית, חשמלי וסוללות למעל מיליון תושבים.
- במהלך שנת 2016 מאי מימנה איסוף של כ- 122 טון פסולת אלקטרונית חשמלית וסוללות מהמגזר הביתי.
- כיום מפוזרים בכריסה ארצית כ-1,800 מוקדי איסוף, בין אם בתחומי הרשויות ובין אם בקרב המשווקים בישראל.

מנגנוני רכש סביבתי בארגונכם למען עתיד ילדנו

עו"ד אורטל בוארון, עוזרת מנכ"ל, תאגיד מאי

רכש ציבורי ירוק: הטמעת תנאים ירוקים במכרזי
הרשויות המקומיות משרדי ממשלה והמגזר העסקי

אנו קוראים לכם - הטמיעו מנגנוני רכש סביבתי בארגונכם למען עתיד ילדנו

איכות הסביבה הינו נושא שנמצא כיום, ובצדק, בתודעה של הציבור ושל העסקים. חברות רבות וכן, גופים ציבוריים שמים דגש על סוגיות הנוגעות לאיכות הסביבה. יחד עם זאת, מדובר בתהליך שלוקח לו זמן לחלחל בכל רבדי החברה.

ערכי הסביבה והקיימות מדברים על תהליכים הרמוניים וסגורים, כמו שנאמר השינוי מתחיל מבפנים. החלת ערכים סביבתיים של ארגון על עובדיו הינו שלב ראשון אך לא מספק אם ברצוננו להוביל את המהפכה הסביבתית של ישראל.

מוצרי חשמל ואלקטרוניקה שהושלכו מזהמים את האדמה ואת מי התהום על ידי חלחול של חומרים מסוכנים ורעילים. יתרה מכך, הטמנה של מוצרי חשמל ואלקטרוניקה מונעת תהליך של שימוש חוזר במוצרים ורכיבים אלקטרוניים ומביאה ליבזבוז של חומרי גלם וביצירת כמות רבה של פסולת להטמנה.

בכדי להתמודד עם סוגיות סביבתיות אלו, פרסם לאחרונה המשרד להגנת הסביבה דרישות 'רכש ציבורי ירוק' לקביעת קריטריונים סביבתיים במסגרת תנאי הסף ואמות המידה במכרזי רכש המפורסמים על ידי הרשויות המקומיות, משרדי ממשלה ועל ידי ארגונים במגזר העסקי. הדבר רלוונטי במיוחד ברכש של מוצרי חשמל, גופי תאורה, מוצרי אלקטרוניקה וסוללות אשר להם נזק אקולוגי לטווח הארוך אשר אינו בר תיקון.

מאי שמה לה למטרה

להביא לשיפור והעלאת המודעות בקרב כלל הציבור וכן לעידוד של אימוץ תנאי 'רכש ציבורי ירוק' בקרב כלל הרשויות, משרדי ממשלה וחברות ממשלתיות וחברות ממשלתיות וכן לכלל הארגונים מהמגזר העסקי.

הדרישה הינה לקבוע בין תנאי הסף כי רק ספק (יבואן / יצרן) החתום עם גוף יישום מוכר ונושא בעלויות פעילותו לרבות מי-מון עלויות התאגיד לאיסוף פסולת אלקטרונית ברשות המקו-מית, יוכל לגשת למכרז.

הוספת תנאי סף זה יביא להגדלת כמות היבואנים אשר יתקשרו בהסכם עם גוף יישום מוכר יגדיל את סכום המימון לעלויות פינני, טיפול ומיחזור פסולת אלקטרונית וסוללות וכן, יביא לח-לוקת הנטל הכלכלי בין כל היבואנים והיצרנים בישראל בהת-מודדות עם הסוגיות הסביבתיות אשר גורמות לזיהום האדמה, האוויר, מי התהום ולפגיעה באיכות הסביבה שאנו חיים בה.

הטמעת תנאי רכש ציבורי ירוק מביאה ליכולת בקידום שיקו-לים סביבתיים בהחלטות כלכליות משמעותיות, לקידום ולניתוב הוצאות הכספיות עסקיות לפתרונות לסוגיות סביבתיות עמן האנושות מתמודדת כיום וכן, מביאה לחיסכון כלכלי למשק כולו על ידי חיסכון בעלויות כספיות הנובעות מנזקים סביב-תיים הנגרמים על ידי פסולת של מוצרי חשמל, אלקטרוניקה וסוללות.

אחת הדרישות, כפי שדרש המשרד להגנת הסביבה, מכון כלפי הספק (יבואן/ יצרן) אשר מגיש הצעתו למכרז בתחום אספ-קת מוצרי חשמל ואלקטרוניקה וסוללות, בעת עריכת מכרז.

התחרות על איסוף פסולת בשירות הרשויות

אמנון שחרור ומלכיאל רחמים, מנהלים בתאגיד מאי

המשותף לכל הרשויות שבחרו לעבוד עם מאי
הינו הרצון האמתי של הרשות ומנהליה לראות
בהצלחת תהליך היישום הגמיש אותו עיצבו

הכרזת המשרד להגנת הסביבה על ריבוי גופי יישום מוכרים (תאגידי מחזור)
יצרת גמישות בהסדרי איסוף פסולת אלקטרונית ברשויות המקומיות,
ומהווה ללא ספק בשורה מהפכנית עבור העוסקים בתחום.

אמנון שחרור, מנכ"ל משותף במאי:

"מעתה ואילך,

**הרשויות הן שיקבעו מתי, כיצד ואיך תמוחזר
הפסולת שברשותן ומי הוא השותף הראוי להן"**

פתוח ומלא בו יכולה הרשות המקומית לעצב לעצמה פתרון אופטימלי לתושבים - בין אם בקביעת אופן ותדירות האיסוף, ובין אם בעיצוב וקביעת מאפייני מכלי האיסוף. פתיחת התחרות הסביבתית בין תאגידי המחזור מטעם המשרד להגנת הסביבה, משפרת את השירות לתושבים ולרשויות. המשותף לכל הרשויות שבחרו לעבוד עם מאי, ביניהן תל אביב, רמת גן, מודיעין, כפר סבא, ירוחם, עפולה ואחרות, הינו הרצון האמתי של הרשות ומנהליה לראות בהצלחת תהליך היישום הגמיש אותו עיצבו.

הצלחה זו תלויה באיסוף והעברת פסולת מחצרות וממוסדות הרשות אל תהליך המחזור באמצעות מאי בשלב השני: איסוף באמצעים שונים תוך שימוש בשיטות לאיסוף והפרדה של פסולת אלקטרונית מהציבור הרחב תוך יישום תפעולי, הסברה וחינוך. יישום החוק לטיפול בפסולת אלקטרונית באופן חדשני שכזה, מייצר מחד אי וודאות ראשונית אך מאידך מאפשר למידה ויצירתיות, חדשנות ויוזמה מצד מנהלי שפ"ע ללימוד הנ-עשה בתחום בארץ ובעולם, על דרכי יישום אפשריות של החוק.

לא מן הנמנע כי בעתיד תוחל תחרות יישום גם בתחומי פסולת אחרים כגון מחזור אריזות, מחזור בקבוקים, מחזור גזם וטיפול בגרוטאות, דבר שיאפשר לרשויות לגוון, ליזום ולייצר יש מאין עבור תושביהן, בצורה כוללת ואינטגרטיבית בין התחומים. אני מזמין את כלל הרשויות המקומיות שטרם החלו ביישום החוק, ללמוד את הנושא, לבחון את האפשרויות העומדות בפניהן, לפנות אלינו ליישום החוק למען תושביהן. אמנון שחרור, מנכ"ל משותף במאי תאגיד מחזור אלקטרוניקה לישראל, מפרט את עיקרי מהפכת הסדרי איסוף הפסולת האלקטרונית ברשויות.

כאחראית הבלעדית על תחום איסוף הפסולת ומחזוריה, על הרשות המקומית לקבוע את ההסדרים לאיסוף הפסולת וליישום תהליכי המחזור, בהתאם לחוקי אחריות יצרן לזרמים השונים, כגון פסולת אלקטרונית, סוללות, אריזות ובקבוקים. לאורך השנים נשחקה הסמכות של הרשויות לקביעת הסדרים בחוק, לקבוע שהולמים את הזכות הקיימת ולעצב את דרכה הסביבתית. הפגיעה בזכות זו, משפיעה על איכות החיים של התושבים, על איכות הסביבה ועל היבטים תקציביים מרחיקי לכת, בעיקר כאשר עלויות התברואה העירוניות עשויות להגיע כיום לכדי רבע מהכנסות הארנונה של התושבים ברשות.

עם כניסתו של החוק לטיפול בפסולת אלקטרונית, החליט לראשונה המשרד להגנת הסביבה, לקבוע שני תאגידי מחזור - גופי יישום מוכרים, אשר מתחרים ביניהם על לבן של הרשויות. מדובר בגופים המייעצים באשר לדרכי יישום שונות של החקיקה, ומעמידים לרשותן של הרשויות את המימון ליישום ועיצוב ההסדר אותו קבעה הרשות לעצמה, לרבות הוצאתו התפעולית. כל זאת, על מנת שלא יישאו הוצאות המיחזור על גבו של הציבור לאחר שכבר מימן את העלויות. המימון כמובן מקורו בהיטל על מוצרי החשמל והסוללות המוטל על יבואני וייצרני מוצרים אלה, יחד עם זאת אופן חלוקת התקציב ושיטת ההפ-עלה הינן באחריות הגוף המוכר, בשיתוף עם הרשות המקומית.

לראשונה, חוות הרשויות המקומיות פתרון מודולארי, גמיש ויצירתי אשר יכול להתאים כ"חליפה" לכל אחת מהן, בה-תחשב במאפייניה הפיסיים והחברתיים. לא מדובר ברשי-מה סגורה של פתרונות והסדרי איסוף פסולת, אלא במצע

כמוטיבציה פחותה. אסור לשכוח: מחובתה של הרשות ליישם את החוק ולהקשר עם גוף יישום מוכר, בעוד שעל האחרון מוטלת החובה לממן באופן סביר את פעילות האיסוף ואת ההסברה הנדרשת.

ש. כיצד מתחילה רשות מקומית בהליך האסדרה ליישום החוק לטיפול בפסולת אלקטרונית?

"בשלב הראשון, על הרשות להקצות גורם אחראי לנושא, המכיר את תחום איכות הסביבה על בוריו, קרי זכויות וחובות הרשות, דרכי יישום אותן נקטו רשויות אחרות ואופן ההסדר הרצוי ליישוב תוך קבועי זמן ברורים מראש. בשלב השני יש להכיר את גופי היישום המוכרים, ההיצע ומרכיבי התחרות בין הגופים. לאחר מכן על הרשות לפעול על פי כל דין בבחירת הגורם עמו תישם ותבצע את המהלך בשנים הבאות. כל זאת, תוך דגש על העובדה כי ההתקשרות מטבעה נכונה ומומלצת לתקופה ארוכה, לאור ההשקעות הנדרשות משני הצדדים. לאחר יישום ההסדר, פריסת המכלים וקביעת מועדי האיסוף, ניתן לעבור לשלב ההסברה. כאן, מומלץ לשלב גורמי חינוך, הסברה, דוברות וקיימות אשר יסייעו ביישום החוק וקידומו בציבור."

כיצד מסייע מאי בהעסקת בעלי מוגבלויות ברשות המקומית?

"תאגיד מאי מפעיל כ-20 מרכזי מיון לפסולת אלקטרונית, מתוכם 3 ייחודים המעסיקים כ-25 בעלי מוגבלויות ואוכלוסיות בעדיפות לאומית. יתירה מכך, התאגיד פועל בשיתוף עם הרשויות שהתקשרו עמו למימון מרכזי העסקה רב נכתיים מקומיים העומדים בדרישות החוק ובהסדר היישום של הרשות."

ש. מהו תפקידו של מאי – תאגיד מחזור אלקטרוניקה לישראל – במערך איסוף ומחזור פסולת אלקטרונית ברשויות המקומיות?

"מאי רואה את עצמו כגורם מממן ומייעץ בתחום איסוף ומחזור פסולת אלקטרונית וסוללות. נכון לעכשיו, תאגיד מאי משרת כ-3.1 מיליון תושבים בכ-12 רשויות; שיטת האיסוף והיישום בשטח משתנה בין רשות אחת למשניה. יש רשויות הבוחרות לאסוף בעצמן את הפסולת מהמוקדים למרכז העירוני, בעוד רשויות אחרות בוחרות לעבוד עם קבלן של מאי או קבלן מטעם הרשות. כמו כן, קיימים שילובים בין האפשרויות הנ"ל. יש רשויות שבחרו במספר מרכזי איסוף גדולים הפזורים במרחב העירוני ואחרות שבחרו בריבוי מוקדים קטנים במרחב עירוני צפוף."

ש. האם יש ממש בטענות לפיהן התחרות בין גופי היישום (תאגידי המחזור) הובילה לירידה בהיענות של התאגידים לרשויות?

"פני הדברים הם הפוכים לחלוטין! שלא כמו בחוק הארזות, התחרות בין הגופים המוכרים מחייבת כל תאגיד לייצר ולבסס מקורות פסולת רבים ומשמעותיים ככל הניתן. במאי יש עובד ייעודי שאמון רק על מתן מענה לרשויות: מר מלכיאל רחמים, אשר שימש בעבר כסגן ראש מועצה, והוא בעל היכרות עמו-קה עם הנושא. הרשויות מהוות מקור משמעותי לאיסוף פסולת מהציבור, בטווח הקצר והארוך כאחד. יחד עם זאת, פנייה של רשות מקומית אשר לא החליטה על יישום החוק כלשונו או לחילופין איננה מראה נכונות לאיסוף משמעותי, עשויה להשתמע

ש. אילו פתרונות מציע תאגיד מאי לרשויות המקומיות?

"תאגיד מאי מציע שני מסלולי יישום עיקריים: ביצוע המקטע העירוני באמצעות קבלן מורשה מטעם התאגיד או קבלני איסוף של הרשות הפועלים מטעמה. בנוסף מאפשרת מאי מספר פתרונות משלימים להקמת מרכזי איסוף: מוקדי איסוף ציבוריים, מוקדי איסוף במוסדות עירוניים ובתי ספר, מערכי הסברה ומימון פעילויות חינוך. בימים אלה אנו שוקדים עם הרשויות שהתקשרו עם התאגיד על עיצוב ושיפור פתרונות מיטביים לאיסוף פסולת ציוד לבן מבתי התושבים - הן ברמת השירות לאזרח (זמינות ומחיר) והן בהיבט הכלכלי."

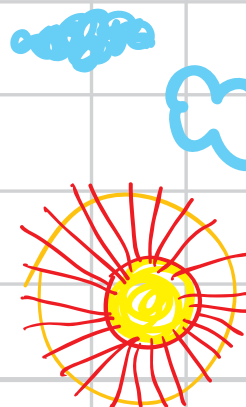
אנו מזמינים את הרשויות לחקור את הנושא, ליזום ולהניע מהלך אסדרה לתחום הפסולת האלקטרונית והסוללות בשטחן ולפנות אלינו לחתימת הסכם ההתקשרות ליישום החוק."

כך נראתה 2016

30

איסוף פסולת אלקטרונית מהמגזר העיסקי

איסוף פסולת אלקטרונית מהציבור
באלפי חנויות קמעונאיות

מיחזור במפעל מיחזור מהמתקדמים בעולם - אולטרייד, ברקן

איסוף סוללות למיחזור במרכזי
מיחזור עירוניים

איסוף עשרות אלפי מוצרי חשמל מהבתים במעמד מסירת מוצר חדש

מיון סוללות למיחזור במרכז מיון מטעם מאי

הסברה וחינוך בבתי ספר לחשיבות ההפרדה והמיחזור

מיחזור וסילוק חומרים רעילים ממנורות גז

הסברה באירוע שיא עירוני ברמת גן לילדים ונוער

עיר ללא הפסקה

2016
נובמבר

מחזור פסולת אלקטרונית

למה היא גורמת?

פסולת אלקטרונית מזיקה לכדור הארץ - היא אחראית על 70% מגורמי הזיהום הנובעים מפסולת ביתית, מכילה חומרים רעילים והשלכתה לאשפה אסורה בחוק כדי למנוע את זיהום הקרקע, האוויר ומאגרי המים התת-קרקעיים.

מהי פסולת אלקטרונית?

פסולת של מוצרים חשמליים כגון מקררים, תנורים, מכונות כביסה, טלוויזיות, מחשבים, מסכי מחשב, מדפסות, מיקרו-גלים, קומקום חשמלי, טלפונים וסוללות לשימוש ביתי.

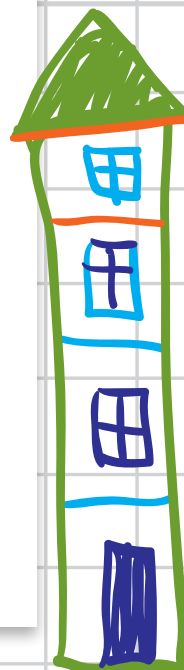
מה עושים עם זה?

אנא השליכו פסולת אלקטרונית לפחי מחזור מיוחדים ברחבי העיר: ב-140 עמדות לאיסוף ולמחזור במרכזים, בתחנות דלק ועוד ובמרכזים לאיסוף פסולת בגדלים שונים במתקנים עירוניים.

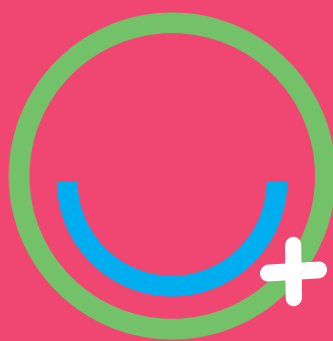
לידיעתכם: כל המוצר או המושקע צריך להימנע למסור לו מכשיר יטון דומה בעמדת המכירה או האספקה ללא תשלום או תמורה נוספת

פרטים ומיקום פחי המחזור באתר העירייה וב- www.mai.org.il

צרופת ארנונה שנשלחה לכל תושבי תל אביב

מאות עמדות איסוף פסולת אלקטרונית וסוללות בבתי ספר ומוסדות ציבור

מה שטוב לסביבה, טוב גם לחברה.

אנו שמחים להציג את העמותות שעבדו עם מאי במהלך שנת 2016 וסייעו לנו במשימה החשובה של שיפור איכות החיים של כולנו.

למען הקהילה -
השותפים של מאי,
אלה העמותות המסייעות לנו לממש את
חזון ההעדפה התעסוקתית.

למען - מחזור פסולת אלקטרונית

עמותה ללא מטרת רווח, הפועלת למיחזור פסולת אלקטרונית על ידי אנשים בעלי צרכים מיוחדים. אנו מאמינים: בעמותת "למען" אנו נותנים הזדמנות תעסוקתית שווה ללא הבדל דת גזע ולאום. סיפורה של עמותת למען הינו דוגמא לשילוב ערכי קיימות, סביבה ודו קיום. הצלחת העמותה מאפשרת שינוי תרבותי בקרב החברה באמצעות העסקת אוכלוסיות מוחלשות ומתן הזדמנות שווה בפרנסה והעצמה אישית. שת"פ עם מאי: טיפול בפסולת אלקטרונית ועל ידי כך מתן הזדמנות לתעסוקה עבור אנשים עם מוגבלויות ושמירה על איכות הסביבה. העמותה תורמת להעלאת רמת המודעות בהבנת הסביבה והמשמעות בשמירה על הערך האקולוגי.

ציונות 2000 ונועם מיחזור

ציונות 2000 מלווה כבר 15 שנה מאות שותפויות של עסקים וקהילות בישראל, במטרה ליצור חברה צודקת ומאוזנת יותר. אנו מאמינים: בציונות 2000 יודעים שאחד ועוד אחד ועוד אחד - יוצרים ביחד הרבה. לפיכך אנו הולכים קדימה בידיעה שבכל אחד מאתנו קיים הרצון להביא את השינוי ואת ההכרה שרק אם נקום ונעשה - משהו ישתנה. שת"פ עם מאי: ציונות 2000 מפעילה מיזם חברתי ביחד עם נועם מיחזור לטיפול בנוער בסי-כון על ידי לימוד תעשיית המיחזור האלקטרונית. פעילות זו מקנה ערכים סביבתיים וערכיים לבני הנוער. כמו כן, הפעילות מאפשרת הקניית מקצוע לעתיד לבני הנוער בתחום תיקון מחשבים וציוד אלקטרוני והזדמנות לצאת מהמעגל השלילי אליו נקלעו. הציוד המתוקן נמכר במחיר סמלי למשפחות נזקקות.

"יחדיו" מיסודה של קרן רש"י

עמותת "יחדיו" הוקמה בשנת 1999 במטרה להרחיב ולשפר את השירותים החברתיים, הקיימים באזור הדרום. העמותה עוסקת בייזום, פיתוח והפעלת פרויקטים חברתיים בבאר שבע והדרום. מפעל השיקום "יחדיו" בדימונה מעסיק 150 בעלי מוגבלויות שונות: בעלי פיגור קל ובינוני, נכים ובעלי לקות נפשית. אנו מאמינים: אחת מאבני היסוד של עמותת "יחדיו" היא שיתוף פעולה עם משרדי ממשלה, רשויות מקומיות, קרנות, המגזר העסקי, גופים ויזמים חברתיים נוספים. שיתוף פעולה זה מאפשר איגום משאבים כספיים, אנושיים ומקצועיים. בכך מתאפשרת המשכיות השירותים הניתנים לאוכלוסיות אלו והרחבת פעילות העמותה לישובים ולתושבים נוספים באזור הדרום. התוכניות עבור אנשים עם צרכים מיוחדים נועדו לאפשר אורח חיים נורמטיבי, לאנשים הלו-קים בנכויות שונות. שת"פ עם מאי: בין שאר הפעילויות הוקמה בפארק רותם, בשיתוף הקמ"ג, יחידה לפירוק פסולת אלקטרונית, המאפשרת למשתקמים תעסוקה מגוונת.

לצפייה בסרטים על פרויקטים אלו של מאי חפשו ב [YouTube](#) "מאי מיחזור"

טרם כניסתו של החוק לטיפול סביבתי בפסולת האלקטרונית לתוקף, הטיפול בפסולת אלקטרונית בישראל בוצע באופן אנטי סביבתי, תוך חשיבה על מיצוי ערכי מתכות על חשבון טיפול סביבתי נאות. לפני כשמונה שנים החלו עמותות שונות לעסוק בפירוק ידני של פסולת אלקטרונית כחלק מתהליך שיקומי או תעסוקתי. בהיעדר אכיפה סביבתית נאותה והיעדר ידע מקצועי, קמו עשרות עמותות וחברות כלכליות המעסיקות אנשים בעלי מוגבלויות בפירוק פסולת אלקטרונית. במהלך השנה החולפת, בחנה מאי עשרות עמותות במטרה למצוא את המיזמים המתאימים לעבודה עם התאגיד כגוף יישום מוכר.

במסגרת זו נבחנו מיזמים שהתנהלו על ידי עמותות שלא למטרת רווח וענו לקריטריונים הבאים:

- יכולת מיון של כלל הפסולת הנאספת
- תנאי העסקה ראויים
- עבודה המתבצעת באופן סביבתי מספק
- גיוון תעסוקתי
- מתן יתרון למיזמים הנמצאים בפריפריה

החזון של מאי, בהתאם לתוכנית העבודה שעל בסיסו התקבלה ההכרה מהמשרד להגנת הסביבה, הינו תמיכה ממשית במגוון עמותות המקנות יחדיו מענה רחב וכן על בסיס החלטות המדינה להעדפה תעסוקתית כולל בפזור הגיאוגרפי. כחלק מהחזון של מאי לתמיכה בתעשייה מקומית, השקנו מודל ייחודי לעמותות - מודל שמעודד אותן להגדיל את התפוקה שלהן ולהעסיק יותר עובדים. מחזור התגמול שמאי משלמת על עבודת העמותות גדל רטרואקטיבי מטון הטיפול הראשון.

בשנת 2016 העבירה מאי **245 טון** פסולת אלקטרונית למיון באמצעות העמותות העובדות עימה, גידול של פי שלוש מהשנה הקודמת והעבירה עשרות אלפי ₪ למימון פעילותן.

**אנו נמשיך ונבחן עמותות נוספות,
מתוך כוונה לתת הזדמנות אמיתית ושווה
לכל עמותה להשתתף בפרויקט חשוב זה.**

